

בשולי החוברת

חם, חם מאד!

נראה שהשנה תפס אותנו הקיץ בכל הלהט האפשרי, דבר שבלי שום ספק ישפיע על ביצועי הבקר בכלל – והרות המניבות, בפרט. רק מי שדאג מבעוד מועד להסדיר מערכת צינון ראווה לפרותיו, תוך עשיית שימוש מושכל בידע שהצטבר בשנים האחרונות באשר לאמצעים היעילים, כמו איוורור והרטבה לסירוגין – יש לו סיכוי להקטין את הנזק שכתוצאה מן החום. אפשר לצפות, שהטמפרטורות עוד יעלו בעקבות בישולי הגזירות הכלכליות השונות ובעיקר אלה המשפיעות ישירות על הענף והעוסקים בו. שלא באשמתנו, **מצב מלאי הגרעינים בעולם** ובמיוחד בארה"ב מצומצם למדי, דבר שכבר השפיע בכיוון עליית מחירים חדה ונמשכת בשוק העולמי, ממנו גם בקרנו יונק במציצות גדולות. פשוט, תנובות גבוהות כאלה לא משיגים במזון גס משקי מן הסוג המקובל בישראל – בליית ברירה חייבים להעשיר המנה באנרגיה וחלבון, ועוד.

אפילו נניח, לצורך הדיון, שכבר הצלחנו לייצר את כמות החלב בהתאם למכסות – פתיחת שערי הכלכלה הישראלית לייבוא מתחרה של תוצרת חלב למעשה משמיטה מידינו את הטעם באגירת שומן וחלבון חלב מתקופת השפע החורפית, הכל בכוונה לווסת בין עונת שפע ועונת שפל בייצור חלב. צרכי השיווק מכתיבים הפיכת העונות הטבעיות וזאת תוך זמן קצר מאד, על פי תחזיות "התכנון הכלכלי הלאומי".

קרוב לודאי, שלא יהיה מנוס מהעלאת איכות החלב ומוצריו ברמה שתבטיח את קבלת תוצרת הענף על ידי קהל הצרכנים. כבר הלכנו בדרך שיפור האיכות צעדים משמעותיים בעבר ונוכחנו, שלא בנקל משנים הרגלים ויכולות. גם עתה יידרשו זמן ואמצעים כדי להשיג את השיפורים המתבקשים.

בוקרי ישראל וארגוניהם, מוסדות המחקר וההדרכה, מועצות הייצור של חלב ובשר – כולנו יחד נמצא את הפתרונות בהמשך הדרך. אולם בינתיים יש להבטיח, שלא יציפו את מדפי המכולות ותשלובות הקניונים במוצרי חלב מיובאים מארצות שהן עצמן מסבסדות את ייצור החלב אצלן, ובודאי את ייצוא עודפיהן אל ארצות שלישיות כמונו. אמנם, נושא זה אינו בידי הרפתנים – אלא בידי קובעי המדיניות, משרדי הממשלה וכלכלנים חשובים; אבל מן הנבון שנשים לב להתפתחויות.

שלא נטעה, לא כל הכלכלנים וקובעי מדיניות אוהדים במיוחד את החקלאות, או את ענף החלב, בעוד השורה התחתונה (הכסף) מדברת אליהם ומתוך המלצותיהם. כבר קרה במדינות אחרות, גדולות וותיקות מישראל, שוויתרו בענין מכסות חלב (למשל) בקהילה האירופית תמורת יתרונות בענפי תעשייה מסויימים. זה שמגזר חקלאי שלם סבל וסובל מזה ושמשקים נשחקים ונהרסים... אז מה? אם המאזן המסחרי הכללי נהנה.

מדינת ישראל אינה דומה לשום מדינה אחרת בצרכיה ההתיישבותיים, אשר חורגים הרחק מעבר לחשבון של רווח והפסד מידיים ומאזן התשלומים, חשובים ככל שיהיו. לכן, בכל תכנון והסכם בינלאומי יש לעמוד על הדדיות בתנאים שווים – כללי משחק הוגנים דרושים לנו.

מרדכי מלען

המאמרים והמכתבים שהמתפרסמים בחוברת זאת הם על דעת מחבריהם ואין תוכנם משקף בהכרח את דעת המערכת או מדיניות ה.מ.ב.

אין איזכור שמם של חומרים, מוצרים פרטי-ציוד או אף של שיטות תפעול ותהודה מהוות המלצה לגבי השימוש בהם, למעט המקרים בה נאמר כך מפורשות על ידי גורם שהוסמך לצורך זה על ידי מזכירות ה.מ.ב.